

Ondřej Buddeus

AZ ÖKÖRSZEM (work in progress)

Nemrég hallott(am)
egy konceptművésről, a nevére
nem emléksz(em)ik (de innen üdvözl(öm)!) Arról
volt szó, hogy nézne ki egy keresztény temető
ha Jézus az akasztófán hal meg
magát a művet nem látta(m), de gondol(om)ja
csupa kis akasztófa volna a temető Tegnap
bepéült a lakásba egy madár, nekiment
a falnak, leesett a földre, magához tért
felszállt megint és megült egy képkereten
nyilvánvalóan sokkosan
viszont
hogyan nézne ki a temető, ha Jézus
egy kifejtett vipera marásába hal bele
vagy élő fáklyaként
egy katakombában csigára feszítve
vagy véletlenül egy elhaladó villamos kereke alá esik
vagy súlyos mániás depressziótól űzve kiugrik az ablakon
vagy gondosan rámarkol
ablakpucolás közben a hatodikon a levegőre
ha villamosszékbe ültetik
ha kulákosítják és az uránbányában töltött
tíz év után végül elviszi a rák
A macskát bezárta(m)
a belső szobába és óvatosan

közelített(em) a madárkához Csak nézett
rá(m) mozdulatlanul, érzelmek nélkül és vagy
tudta hogy úgyis megöl(öm)i
és akkor nem érdekes, vagy feltételezte
hogy úgysem öl(öm)i meg és akkor is tökmindegy
hogy nézne viszont ki, ha Jézust
a Babij Jár-i mészárlásban lövik tarkón
ha alkoholista és belehal
hogy minden életfunkciója összeomlott
ha a (neo)nácik késelik meg és a sebek meg az agyvérzés
viszik el
ha a bánatba hal bele
ha egy bika átdöfi a tüdejét és felsérti a gerincét, mert
Pamplónában elbízta magát
ha élve betemeti a metánrobbanás egy lengyel bányában
ha leesik a teraszról és hosszan él kripliként, mire meghal
ha szívrohamot kap a focipályán és nem tudja végigjátszani
ha narkósként hal meg
ha az érfalait elzárja a zsír vagy
elviszi a vastagbélrák
ha túladagolja az inzulint
ha egy Malajziába behurcolt ritka betegségben hal meg és az orvosok
nem tudnak segíteni
ha egy tankrepez
tépi fel a gyomrát a Gáza-övezetben és elvérzik
ha online youtube közvetítésben hal meg
ha nem tér vissza a NASA űrmissziójáról, egy katonai bevetésről
Vietnamból, Afganisztánból, Irakból,
ha méregbe mártott nyílhegy fúródik a hátába
ha medve támad rá a Tátrában és halálosan megsebz
ha veszett róka harapja meg
ha elviszik a fertőzések, miután nyolc évet lehúzott az utcán
ha agydaganata lesz
ha elfelejti, hogy kicsoda és meghal, mint valaki más
ha nem hal meg, mert Évát nem csábította az alma, Ádám meg
csak egy nagy dumás
ha meghal a királyért / a hazáért / anyuért / apuért
ha fülhézagába mérges csalmatot öntenek

vagy tiszta bort
ha tuszi
ha elhagyja az ereje a viharban egy grönlandi turistaátkelésen
vagy amíg áthajózik Afrikából Amerika valamelyik déli államába
ha cserbenhagyásos gázolás áldozata lesz a zebrán
ha az Európán végigsöprő kolerajárvány utolsó hulláma viszi el
ha afrikai betegápolás közben HIV-fertőzést kap
ha kora reggel munkába megy és belerohan egy kamion
ha leszakadt elektromos vezetékhez ér
ha átesik egy komp korlátján és senki nem veszi észre
ha két hete nincs víz a szülőfalujában
és nem jön a humanitárius segítség
ha az ausztrál partoknál úszás közben megcirógatja
egy kockamedúza
ha a metrón egy öngyilkos merénylő lány mellé ül le
Csecsenföld felszabadítása közben egy orosz mesterlövész kiszúrja
vagy a víz helyett a kénsavat issza meg a mellette lévő csészéből
vagy újonc Custer ezredében
mosolyogva elfogad egy ajándék takarót a sápadtarcúaktól
és elvesz egy másikat az asszonyának is
ha a misszionáriusok elrettentésből és figyelmeztetésül máglyán megégetik
ha elfelejtett áramtalanítani miközben a konyhában villanyt szerel
ha túlment minden határon
vagy egyen se
ha a kísérlete, hogy bekerüljön a Guinness rekordok könyvébe, tragikus
véget ér
ha úgy dönt, hogy megeszik egy doboz szöget és tesz rá tartármártást is
ha addig táncol, iszik és tivornyázik 1431-ben
amíg a Fekete Halál el nem jön érte is
ha nem kap munkát Indiában a Nike gyárban
sem ő, sem az anyja, sem az apja
ha

A madár közönyösen nézett és mintha
tavasz óta készült volna erre
az útra, hogy bekerüljön Frantisek
Dvořák képének kompozíciójába, ami kicsit
egy alakra hasonlít (mondjuk, egy angyalra) amelyik

sápadtan belevész a pitypangsárgába
talán a vérehulló fecskefű sárgába Ez
a festmény néha világít és néha
csak dühöng Nem tud(om)ja pontosan minek
szánta ezt Tereza nagyapja, de
mi van ha nem szánta semminek csak
meg KELLETT festenie ezt a képet, semmi
több semmi dráma, semmi romantika
semmi lélektan? Az apró barna
pöttyös madár a kép rámáján
úgy döntött, csillapítja Dvořák mester
kompozíciójának angyali dühét
és ebben nem tartotta vissza, hogy közeled(em)ik felé
Nem akar(om)ja meglepni – *Az ökörszem
apró fahéjbarna madár, a farka csaknem
pontos derékszögben felfelé áll. Többnyire
az aljnövényzetben rejtőzik. Röpte alacsony,
surrogó. Téli énekesmadár, cserregő
és meglepően harsány dalát még fagyban
és hóban is hallani. Koratavasszal a hím
„játsszó” fészkeket épít – néha egy tucatnál is
többet. Általában a fák tövébe rakja őket,
a sűrű borostyánba, rőzse halomba, 3 m-nél
ritkán magasabbra. Fészken 14 napig ül,
a fiókák kikelés után 17 napig maradnak. Gyakori
vendége a kakukk. A kicsiny ökörszem teste
jobban áthűl a hideg éjszakákon, mint a nagyobb
madaraké. Ezért az ökörszem a téli éjszakát
csoportosan vészeli át, egyetlen nagy fészekben
összebújva* (Sauer, F.: *Erdők, rétek, mezők madarai.*
Prága, 1995, 234. o.) és az (én) ő madara(m)
a képkeretből tiltakozás nélkül bújt át
a tenyer(embe)ébe Állt(unk)ak az erkélyen, (én)ő
a földön, a madár a jobb mutatóujj(amon)án
gubbasztott És mondom(ja) neki Te marha
madár, repülj már, oké? És repült

FORDÍTOTTA MESTERHÁZI MÓNIKA

© Fortepan, Vova